



**PREZES**  
**URZĘDU OCHRONY**  
**KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**  
*TOMASZ CHRÓSTNY*

Warszawa, 7 listopada 2023 r.

DMP-4.52.10.2023

**Pani Gabriela Morawska-Stanecka**  
**Wicemarszałek Senatu**  
**Rzeczypospolitej Polskiej**

*Szanowna Pani Marszałek,*

w odpowiedzi na pismo (znak: BPS/043-66-2296/23), przekazujące oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Kobiaka podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 30 sierpnia 2023 r., a także w nawiązaniu do oświadczenia tegoż senatora złożonego na 49. posiedzeniu Senatu RP w dniu 27 września 2022 r. oraz pisma Prezesa UOKiK z dnia 4 listopada 2022 r. (znak: DMP-4.52.19.2022), pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia.

Na wstępie chciałbym zaznaczyć, że UOKiK nie jest właściwy do oceny prawidłowości stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych<sup>1</sup>, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych<sup>2</sup> oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2007 r. - Ordynacja podatkowa<sup>3</sup> odnoszących się do katalogu i dopuszczalności wydatków ze środków ZFRON oraz właściwego w tym zakresie postępowania administracyjnego i kontrolnego. Nie mogę zatem ostatecznie przesądzić, jaką moc prawną ma sprawozdanie z audytu urzędników Krajowej Administracji Skarbowej, (KAS) a w konsekwencji, czy może być ono samoistną podstawą do skorygowania zaświadczenia o pomocy de minimis, czy stanowi tylko jeden z dowodów w postępowaniu administracyjnym i nie rozstrzyga o istocie sprawy.

---

<sup>1</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 1145.

<sup>2</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 100, dalej: ustawa o rehabilitacji.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 2651.

W kontekście natomiast przepisów o pomocy publicznej pragnę zauważyć, że zgodnie z art. 5 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej<sup>4</sup>, podmioty udzielające pomocy wydają beneficjentowi pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc jest pomocą de minimis. W przypadku natomiast, gdy wartość faktycznie udzielonej pomocy de minimis jest inna niż wartość pomocy wskazana w wydanym zaświadczeniu, podmiot udzielający pomocy w terminie 14 dni od stwierdzenia tego faktu wydaje nowe zaświadczenie, w którym wskazuje właściwą wartość pomocy oraz stwierdza utratę ważności poprzedniego zaświadczenia. Zaświadczenie to ma charakter deklaratoryjny - jest wydawane z urzędu w celu potwierdzenia zaistnienia określonego stanu prawnego, nie stanowi natomiast podstawy udzielenia tej pomocy.

Przepisy rozporządzenia o ZFRON modyfikują nieznacznie rolę zaświadczenia o pomocy de minimis, co wynika ze specyfiki postępowania w tym zakresie - przedsiębiorca najpierw samodzielnie dokonuje wydatku ze środków ZFRON (dzień dokonania wydatku należy uznać za dzień udzielenia pomocy), a dopiero później następuje weryfikacja prawidłowości jego poniesienia, także w kontekście spełniania warunków dopuszczalności pomocy de minimis. Oddaje to brzmienie § 9 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia o ZFRON, zgodnie z którym warunkiem uznania pomocy jako pomocy de minimis jest uzyskanie zaświadczenia wydanego przedsiębiorcy przez organ podatkowy, podmiot uprawniony do pobierania opłat na podstawie odrębnych przepisów lub inny podmiot udzielający pomocy. W celu uzyskania zaświadczenia przedsiębiorca przedstawia informację o dokonaniu wydatku ze środków ZFRON (wraz z zaświadczeniami lub oświadczeniami i innymi informacjami przedstawianymi przy ubieganiu się o pomoc de minimis) w ciągu 30 dni od dnia jego dokonania.

Organ wystawiający zaświadczenie o pomocy de minimis ma, co do zasady, możliwość precyzyjnego dokonania oceny dopuszczalności udzielenia pomocy w konkretnym przypadku. Jednakże, jeżeli na skutek np. przeprowadzonej później kontroli organ wyższego stopnia zakwestionuje wydatek z konta ZFRON (w konsekwencji czego pracodawca będzie zobowiązany do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków), kwota udzielonej pomocy de minimis zmienia się, co stanowi podstawę do skorygowania zaświadczenia o pomocy de minimis do kwoty 0 euro.

W odniesieniu do charakteru i mocy wiążącej audytu KAS w procesie kontroli wydatkowania środków z ZFRON należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 33 ust. 6 ustawy o rehabilitacji, ocena prawidłowości realizacji przepisów o wydatkowaniu środków ze środków ZFRON jest wykonywana przez właściwego miejscowo dyrektora izby administracji skarbowej, na zasadach określonych w Dziale V rozdziału 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej

---

<sup>4</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 702.

*Administracji Skarbowej*<sup>5</sup>. Z przepisów tych wynika, że z przeprowadzonego audytu sporządza się sprawozdanie, które może być przekazane właściwym organom lub dysponentom części budżetowych oraz podmiotom sprawującym nadzór lub kontrolę nad działalnością audytowanego. Podmioty te są zobowiązane, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia sprawozdania, zawiadomić właściwy organ o sposobie wykorzystania informacji z audytu lub też o przyczynach jego niewykorzystania. Z przepisów ustawy o KAS nie wynika zatem obowiązek wzięcia pod uwagę informacji z audytu - organ, któremu sprawozdanie zostało przekazane, sam podejmuje decyzję o ich ewentualnym wykorzystaniu. Wydaje się więc, że można zgodzić się ze stwierdzeniem zawartym w oświadczeniu Pana senatora Andrzeja Kobiaka, że sprawozdanie z audytu nie stanowi dokumentu wiążącego, który mógłby być wystarczającą podstawą do podjęcia decyzji o uznaniu wydatku za nieuprawniony. Dopiero wszczęte postępowanie podatkowe może doprowadzić do wiążącej decyzji o niezgodnym z przepisami przeznaczeniem środków z ZFRON. Pragnę jednakże podkreślić, że UOKiK nie jest właściwy do interpretowania przepisów o KAS.

Chciałbym dodatkowo wskazać, że w przypadku zwrotu pomocy nienależnej lub przyznanej niezgodnie z prawem, choć nie wynika to bezpośrednio z przepisów ustawy o pomocy publicznej, zaświadczenie o pomocy de minimis powinno zostać skorygowane do kwoty 0,00 zł najwcześniej w dniu, w którym nastąpi zwrot środków przez beneficjenta. Należy bowiem przyjąć, że do momentu zwrotu środków stanowiły one przysporzenie, którym beneficjent mógł dysponować. Pragnę przy tym zauważyć, że jeżeli udzielona pomoc de minimis nie mieści się w okresie trzech ostatnich lat podatkowych (upłynęły więcej niż trzy lata od jej udzielenia), nie ma potrzeby korygowania zaświadczenia, ponieważ nie ma to wpływu na dopuszczalny limit pomocy de minimis danego przedsiębiorcy.

*Z poważaniem,*  
*Tomasz Chróstny*  
*Prezes*  
*Urzędu Ochrony Konkurencji i*  
*Konsumentów*  
*/podpisano elektronicznie/*

---

<sup>5</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 615, dalej: ustawa o KAS.

